1999. évi XL. törvény

a Strasbourgban, 1992. november 5-én létrehozott Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának kihirdetéséről[1]

1. § Az Országgyűlés a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája címet viselő, Strasbourgban, 1992. november 5-én kelt nemzetközi egyezményt (a továbbiakban: Karta) e törvénnyel kihirdeti.

(A Magyar Köztársaság megerősítési okiratának letétbe helyezése az Európa Tanács Főtitkáránál 1995. április 26-án megtörtént).

2. § A Karta eredeti angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar fordítása a következő:

„EUROPEAN CHARTER FOR REGIONAL OR MINORITY LANGUAGES

Preamble

The member States of the Council of Europe signatory hereto,

considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members, particularly for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage,

considering that the protection of the historical regional or minority languages of Europe, some of which are in danger of eventual extinction, contributes to the maintenance and development of Europe’s cultural wealth and traditions,

considering that the right to use a regional or minority language in private and public life is an inalienable right conforming to the principles embodied in the United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, and according to the spirit of the Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms,

having regard to the work carried out within the CSCE and in particular to the Helsinki Final Act of 1975 and the document of the Copenhagen Meeting of 1990,

stressing the value of interculturalism and multilingualism and considering that the protection and encouragement of regional or minority languages should not be to the detriment of the official languages and the need to learn them,

realising that the protection and promotion of regional or minority languages in the different countries and regions of Europe represent an important contribution to the building of a Europe based on the principles of democracy and cultural diversity within the framework of national sovereignty and territorial integrity,

taking into consideration the specific conditions and historical traditions in the different regions of the European States,

have agreed as follows:

Part I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

1 Kihirdetve: 1999. IV. 23.

Definitions

For the purposes of this Charter:

a) „regional or minority languages” means languages that are:

(i) traditionally used within a given territory of a State by nationals of that State who form a group numerically smaller than the rest of the State’s population, and

(ii) different from the official language(s) of that State,

it does not include either dialects of the official language(s) of the State or the languages of migrants;

b) „territory in which the regional or minority language is used” means the geographical area in which the said language is the mode of expression of a number of people justifying the adoption of the various protective and promotional measures provided for in this Charter;

c) „non-territorial languages” means languages used by nationals of the State which differ from the language or languages used by the rest of the State’s population but which, although traditionally used within the territory of the State, cannot be identified with a particular area thereof.

Article 2

Undertakings

1. Each Party undertakes to apply the provisions of Part II to all the regional or minority languages spoken within its territory and which comply with the definition in Article 1.

2. In respect of each language specified at the time of ratification, acceptance or approval, in accordance with Article 3, each Party undertakes to apply a minimum of thirty-five paragraphs or sub-paragraphs chosen from among the provisions of Part III of the Charter, including at least three chosen from each of the Articles 8 and 12 and one from each of the Articles 9, 10, 11 and 13.

Article 3

Practical arrangements

1. Each Contracting State shall specify in its instrument of ratification, acceptance or approval, each regional or minority language, or official language which is less widely used on the whole or part of its territory, to which the paragraphs chosen in accordance with Article 2, paragraph 2, shall apply.

2. Any Party may, at any subsequent time, notify the Secretary General that it accepts the obligations arising out of the provisions of any other paragraph of the Charter not already specified in its instrument of ratification, acceptance or approval, or that it will apply paragraph 1 of the present article to other regional or minority languages, or to other official languages which are less widely used on the whole or part of its territory.

3. The undertakings referred to in the foregoing paragraph shall be deemed to form an integral part of the ratification, acceptance or approval and will have the same effect as from their date of notification.

Article 4

Existing regimes of protection

1. Nothing in this Charter shall be construed as limiting or derogating from any of the rights guaranteed by the European Convention on Human Rights.
2. The provisions of this Charter shall not affect any more favourable provisions concerning the status of regional or minority languages, or the legal regime of persons belonging to minorities which may exist in a Party or are provided for by relevant bilateral or multilateral international agreements.

Article 5

Existing obligations

Nothing in this Charter may be interpreted as implying any right to engage in any activity or perform any action in contravention of the purposes of the Charter of the United Nations or other obligations under international law, including the principle of the sovereignty and territorial integrity of States.

Article 6

Information

The Parties undertake to see to it that the authorities, organisations and persons concerned are informed of the rights and duties established by this Charter.

PART II

OBJECTIVES AND PRINCIPLES PURSUED IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 2, PARAGRAPH 1

Article 7

Objectives and principles

1. In respect of regional or minority languages, within the territories in which such languages are used and according to the situation of each language, the Parties shall base their policies, legislation and practice on the following objectives and principles:
a) the recognition of the regional or minority languages as an expression of cultural wealth;
b) the respect of the geographical area of each regional or minority language in order to ensure that existing or new administrative divisions do not constitute an obstacle to the promotion of the regional or minority language in question;
c) the need for resolute action to promote regional or minority languages in order to safeguard them;
d) the facilitation and/or encouragement of the use of regional or minority languages, in speech and writing, in public and private life;
e) the maintenance and development of links, in the fields covered by this Charter, between groups using a regional or minority language and other groups in the State employing a language used in identical or similar form, as well as the establishment of cultural relations with other groups in the State using different languages;

f) the provision of appropriate forms and means for the teaching and study of regional or minority languages at all appropriate stages;

g) the provision of facilities enabling non-speakers of a regional or minority language living in the area where it is used to learn it if they so desire;

h) the promotion of study and research on regional or minority languages at universities or equivalent institutions;

i) the promotion of appropriate types of transnational exchanges, in the fields covered by this Charter, for regional or minority languages used in identical or similar form in two or more States.

2. The Parties undertake to eliminate, if they have not yet done so, any unjustified distinction, exclusion, restriction or preference relating to the use of a regional or minority language and intended to discourage or endanger the maintenance or development of it. The adoption of special measures in favour of regional or minority languages aimed at promoting equality between the users of these languages and the rest of the population or which take due account of their specific conditions is not considered to be an act of discrimination against the users of more widely-used languages.

3. The Parties undertake to promote, by appropriate measures, mutual understanding between all the linguistic groups of the country and in particular the inclusion of respect, understanding and tolerance in relation to regional or minority languages among the objectives of education and training provided within their countries and encouragement of the mass media to pursue the same objective.

4. In determining their policy with regard to regional or minority languages, the Parties shall take into consideration the needs and wishes expressed by the groups which use such languages. They are encouraged to establish bodies, if necessary, for the purpose of advising the authorities on all matters pertaining to regional or minority languages.

5. The Parties undertake to apply, mutatis mutandis, the principles listed in paragraphs 1 to 4 above to non-territorial languages. However, as far as these languages are concerned, the nature and scope of the measures to be taken to give effect to this Charter shall be determined in a flexible manner, bearing in mind the needs and wishes, and respecting the traditions and characteristics, of the groups which use the languages concerned.

Part III

MEASURES TO PROMOTE THE USE OF REGIONAL OR MINORITY LANGUAGES IN PUBLIC LIFE IN ACCORDANCE WITH THE UNDERTAKINGS ENTERED INTO UNDER ARTICLE 2, PARAGRAPH 2

Article 8

Education

1. With regard to education, the Parties undertake, within the territory in which such languages are used, according to the situation of each of these languages, and without prejudice to the teaching of the official language(s) of the State:

a) (i) to make available pre-school education in the relevant regional or minority languages, or

(ii) to make available a substantial part of pre-school education in the relevant regional or minority languages, or

(iii) to apply one of the measures provided for under *(i)* and *(ii)* above at least to those pupils whose families so request and whose number is considered sufficient, or

(iv) if the public authorities have no direct competence in the field of pre-school education, to favour and/or encourage the application of the measures referred to under *(i)* to *(iii)* above;

b) (i) to make available primary education in the relevant regional or minority languages, or

(ii) to make available a substantial part of primary education in the relevant regional or minority languages, or

(iii) to provide, within primary education, for the teaching of the relevant regional or minority languages as an integral part of the curriculum, or

(iv) to apply one of the measures provided for under *(i)* to *(iii)* above at least to those pupils whose families so request and whose number is considered sufficient;

c) (i) to make available secondary education in the relevant regional or minority languages, or

(ii) to make available a substantial part of secondary education in the relevant regional or minority languages, or

(iii) to provide, within secondary education, for the teaching of the relevant regional or minority languages as an integral part of the curriculum, or

(iv) to apply one of the measures provided for under *(i)* to *(iii)* above at least to those pupils who, or where appropriate whose families, so wish in a number considered sufficient;

d) (i) to make available technical and vocational education in the relevant regional or minority languages, or

(ii) to make available a substantial part of technical and vocational education in the relevant regional or minority languages, or

(iii) to provide, within technical and vocational education, for the teaching of the relevant regional or minority languages as an integral part of the curriculum, or

(iv) to apply one of the measures provided for under *(i)* to *(iii)* above at least to those pupils who, or where appropriate whose families, so wish in a number considered sufficient;

e) (i) to make available university and other higher education in regional or minority languages, or

(ii) to provide facilities for the study of these languages as university and higher education subjects, or

(iii) if, by reason of the role of the State in relation to higher education institutions, sub-paragraphs *(i)* and *(ii)* cannot be applied, to encourage and/or allow the provision of university or other forms of higher education in regional or minority languages or of facilities for the study of these languages as university or higher education subjects;

f) (i) to arrange for the provision of adult and continuing education courses which are taught mainly or wholly in the regional or minority languages, or

(ii) to offer such languages as subjects of adult and continuing education, or

(iii) if the public authorities have no direct competence in the field of adult education, to favour and/or encourage the offering of such languages as subjects of adult and continuing education;

g) to make arrangements to ensure the teaching of the history and the culture which is reflected by the regional or minority language;

h) to provide the basic and further training of the teachers required to implement those of paragraphs a to g accepted by the Party;

i) to set up a supervisory body or bodies responsible for monitoring the measures taken and progress achieved in establishing or developing the teaching of regional or minority languages and for drawing up periodic reports of their findings, which will be made public.

2. With regard to education and in respect of territories other than those in which the regional or minority languages are traditionally used, the Parties undertake, if the number of users of a regional or minority language justifies it, to allow, encourage or provide teaching in or of the regional or minority language at all the appropriate stages of education.

Article 9

Judicial authorities

1. The Parties undertake, in respect of those judicial districts in which the number of residents using the regional or minority languages justifies the measures specified below, according to the situation of each of these languages and on condition that the use of the facilities afforded by the present paragraph is not considered by the judge to hamper the proper administration of justice:

a) in criminal proceedings:

(i) to provide that the courts, at the request of one of the parties, shall conduct the proceedings in the regional or minority languages, and/or

(ii) to guarantee the accused the right to use his/her regional or minority language, and/or

(iii) to provide that requests and evidence, whether written or oral, shall not be considered inadmissible solely because they are formulated in a regional or minority language, and/or

(iv) to produce, on request, documents connected with legal proceedings in the relevant regional or minority language, if necessary by the use of interpreters and translations involving no extra expense for the persons concerned;

b) in civil proceedings:

(i) to provide that the courts, at the request of one of the parties, shall conduct the proceedings in the regional or minority languages, and/or

(ii) to allow, whenever a litigant has to appear in person before a court, that he or she may use his or her regional or minority language without thereby incurring additional expense, and/or

(iii) to allow documents and evidence to be produced in the regional or minority languages, if necessary by the use of interpreters and translations;

c) in proceedings before courts concerning administrative matters:

(i) to provide that the courts, at the request of one of the parties, shall conduct the proceedings in the regional or minority languages, and/or

(ii) to allow, whenever a litigant has to appear in person before a court, that he or she may use his or her regional or minority language without thereby incurring additional expense, and/or

(iii) to allow documents and evidence to be produced in the regional or minority languages, if necessary by the use of interpreters and translations;

d) to take steps to ensure that the application of sub-paragraphs *(i)* and *(iii)* of paragraphs *b)* and *c)* above and any necessary use of interpreters and translations does not involve extra expense for the persons concerned.

2. The Parties undertake:

a) not to deny the validity of legal documents drawn up within the State solely because they are drafted in a regional or minority language; or

b) not to deny the validity, as between the parties, of legal documents drawn up within the country solely because they are drafted in a regional or minority language, and to provide that they can be invoked against interested third parties who are not users of these languages on condition that the contents of the document are made known to them by the person(s) who invoke(s) it; or

c) not to deny the validity, as between the parties, of legal documents drawn up within the country solely because they are drafted in a regional or minority language.

3. The Parties undertake to make available in the regional or minority languages the most important national statutory texts and those relating particularly to users of these languages, unless they are otherwise provided.

Article 10

Administrative authorities and public services

1. Within the administrative districts of the State in which the number of residents who are users of regional or minority languages justifies the measures specified below and according to the situation of each language, the Parties undertake, as far as this is reasonably possible:

a) (i) to ensure that the administrative authorities use the regional or minority languages, or

(ii) to ensure that such of their officers as are in contact with the public use the regional or minority languages in their relations with persons applying to them in these languages, or

(iii) to ensure that users of regional or minority languages may submit oral or written applications and receive a reply in these languages, or

(iv) to ensure that users of regional or minority languages may submit oral or written applications in these languages, or

(v) to ensure that users of regional or minority languages may validly submit a document in these languages;

b) to make available widely used administrative texts and forms for the population in the regional or minority languages or in bilingual versions;

c) to allow the administrative authorities to draft documents in a regional or minority language.

2. In respect of the local and regional authorities on whose territory the number of residents who are users of regional or minority languages is such as to justify the measures specified below, the Parties undertake to allow and/or encourage:

a) the use of regional or minority languages within the framework of the regional or local authority;

b) the possibility for users of regional or minority languages to submit oral or written applications in these languages;

c) the publication by regional authorities of their official documents also in the relevant regional or minority languages;

d) the publication by local authorities of their official documents also in the relevant regional or minority languages;

e) the use by regional authorities of regional or minority languages in debates in their assemblies, without excluding, however, the use of the official language(s) of the State;

f) the use by local authorities of regional or minority languages in debates in their assemblies, without excluding, however, the use of the official language(s) of the State;

g) the use or adoption, if necessary in conjunction with the name in the official language(s), of traditional and correct forms of place-names in regional or minority languages.

3. With regard to public services provided by the administrative authorities or other persons acting on their behalf, the Parties undertake, within the territory in which regional or minority languages are used, in accordance with the situation of each language and as far as this is reasonably possible:

a) to ensure that the regional or minority languages are used in the provision of the service; or

b) to allow users of regional or minority languages to submit a request and receive a reply in these languages; or

c) to allow users of regional or minority languages to submit a request in these languages.

4. With a view to putting into effect those provisions of paragraphs 1, 2 and 3 accepted by them, the Parties undertake to take one or more of the following measures:

a) translation or interpretation as may be required;

b) recruitment and, where necessary, training of the officials and other public service employees required;

c) compliance as far as possible with requests from public service employees having a knowledge of a regional or minority language to be appointed in the territory in which that language is used.

5. The Parties undertake to allow the use or adoption of family names in the regional or minority languages, at the request of those concerned.

Article 11

Media

1. The Parties undertake, for the users of the regional or minority languages within the territories in which those languages are spoken, according to the situation of each language, to the extent that the public authorities, directly or indirectly, are competent, have power or play a role in this field, and respecting the principle of the independence and autonomy of the media:

a) to the extent that radio and television carry out a public service mission:

(i) to ensure the creation of at least one radio station and one television channel in the regional or minority languages, or

(ii) to encourage and/or facilitate the creation of at least one radio station and one television channel in the regional or minority languages, or

(iii) to make adequate provision so that broadcasters offer programmes in the regional or minority languages;

b) (i) to encourage and/or facilitate the creation of at least one radio station in the regional or minority languages, or

(ii) to encourage and/or facilitate the broadcasting of radio programmes in the regional or minority languages on a regular basis;

c) (i) to encourage and/or facilitate the creation of at least one television channel in the regional or minority languages, or

(ii) to encourage and/or facilitate the broadcasting of television programmes in the regional or minority languages on a regular basis;

d) to encourage and/or facilitate the production and distribution of audio and audiovisual works in the regional or minority languages;

e) (i) to encourage and/or facilitate the creation and/or maintenance of at least one newspaper in the regional or minority languages, or

(ii) to encourage and/or facilitate the publication of newspaper articles in the regional or minority languages on a regular basis;

f) (i) to cover the additional costs of those media which use regional or minority languages, wherever the law provides for financial assistance in general for the media, or

(ii) to apply existing measures for financial assistance also to audiovisual productions in the regional or minority languages;

g) to support the training of journalists and other staff for media using regional or minority languages.

2. The Parties undertake to guarantee freedom of direct reception of radio and television broadcasts from neighbouring countries in a language used in identical or similar form to a regional or minority language, and not to oppose the retransmission of radio and television broadcasts from neighbouring countries in such a language. They further undertake to ensure that no restrictions will be placed on the freedom of expression and free circulation of information in the written press in a language used in identical or similar form to a regional or minority language. The exercise of the above-mentioned freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

3. The Parties undertake to ensure that the interests of the users of regional or minority languages are represented or taken into account within such bodies as may be established in accordance with the law with responsibility for guaranteeing the freedom and pluralism of the media.

Article 12

Cultural activities and facilities

1. With regard to cultural activities and facilities – especially libraries, video libraries, cultural centres, museums, archives, academies, theatres and cinemas, as well as literary work and film production, vernacular forms of cultural expression, festivals and the culture industries, including inter alia the use of new technologies – the Parties undertake, within the territory in which such languages are used and to the extent that the public authorities are competent, have power or play a role in this field:

a) to encourage types of expression and initiative specific to regional or minority languages and foster the different means of access to works produced in these languages;

b) to foster the different means of access in other languages to works produced in regional or minority languages by aiding and developing translation, dubbing, post-synchronisation and subtitling activities;

c) to foster access in regional or minority languages to works produced in other languages by aiding and developing translation, dubbing, post-synchronisation and subtitling activities;

d) to ensure that the bodies responsible for organising or supporting cultural activities of various kinds make appropriate allowance for incorporating the knowledge and use of regional or minority languages and cultures in the undertakings which they initiate or for which they provide backing;

e) to promote measures to ensure that the bodies responsible for organising or supporting cultural activities have at their disposal staff who have a full command of the regional or minority language concerned, as well as of the language(s) of the rest of the population;

f) to encourage direct participation by representatives of the users of a given regional or minority language in providing facilities and planning cultural activities;

g) to encourage and/or facilitate the creation of a body or bodies responsible for collecting, keeping a copy of and presenting or publishing works produced in the regional or minority languages;

h) if necessary, to create and/or promote and finance translation and terminological research services, particularly with a view to maintaining and developing appropriate administrative, commercial, economic, social, technical or legal terminology in each regional or minority language.

2. In respect of territories other than those in which the regional or minority languages are traditionally used, the Parties undertake, if the number of users of a regional or minority language justifies it, to allow, encourage and/or provide appropriate cultural activities and facilities in accordance with the preceding paragraph.

3. The Parties undertake to make appropriate provision, in pursuing their cultural policy abroad, for regional or minority languages and the cultures they reflect.

Article 13

Economic and social life

1. With regard to economic and social activities, the Parties undertake, within the whole country:

a) to eliminate from their legislation any provision prohibiting or limiting without justifiable reasons the use of regional or minority languages in documents relating to economic or social life, particularly contracts of employment, and in technical documents such as instructions for the use of products or installations;

b) to prohibit the insertion in internal regulations of companies and private documents of any clauses excluding or restricting the use of regional or minority languages, at least between users of the same language;

c) to oppose practices designed to discourage the use of regional or minority languages in connection with economic or social activities;

d) to facilitate and/or encourage the use of regional or minority languages by means other than those specified in the above sub-paragraphs.

2. With regard to economic and social activities, the Parties undertake, in so far as the public authorities are competent, within the territory in which the regional or minority languages are used, and as far as this is reasonably possible:

a) to include in their financial and banking regulations provisions which allow, by means of procedures compatible with commercial practice, the use of regional or minority languages in drawing up payment orders (cheques, drafts, etc.) or other financial documents, or, where appropriate, to ensure the implementation of such provisions;

b) in the economic and social sectors directly under their control (public sector), to organise activities to promote the use of regional or minority languages;

c) to ensure that social care facilities such as hospitals, retirement homes and hostels offer the possibility of receiving and treating in their own language persons using a regional or minority language who are in need of care on grounds of ill-health, old age or for other reasons;

d) to ensure by appropriate means that safety instructions are also drawn up in regional or minority languages;

e) to arrange for information provided by the competent public authorities concerning the rights of consumers to be made available in regional or minority languages.

Article 14

Transfrontier exchanges

The Parties undertake:

a) to apply existing bilateral and multilateral agreements which bind them with the States in which the same language is used in identical or similar form, or if necessary to seek to conclude such agreements, in such a way as to foster contacts between the users of the same language in the States concerned in the fields of culture, education, information, vocational training and permanent education;

b) for the benefit of regional or minority languages, to facilitate and/or promote co-operation across borders, in particular between regional or local authorities in whose territory the same language is used in identical or similar form.

Part IV

APPLICATION OF THE CHARTER

Article 15

Periodical reports

1. The Parties shall present periodically to the Secretary General of the Council of Europe, in a form to be prescribed by the Committee of Ministers, a report on their policy pursued in accordance with Part II of this Charter and on the measures taken in application of those provisions of Part III which they have accepted. The first report shall be presented within the year following the entry into force of the Charter with respect to the Party concerned, the other reports at three-yearly intervals after the first report.

2. The Parties shall make their reports public.

Article 16

Examination of the reports

1. The reports presented to the Secretary General of the Council of Europe under Article 15 shall be examined by a committee of experts constituted in accordance with Article 17.

2. Bodies or associations legally established in a Party may draw the attention of the committee of experts to matters relating to the undertakings entered into by that Party under Part III of this Charter. After consulting the Party concerned, the committee of experts may take account of this information in the preparation of the report specified in paragraph 3 below. These bodies or associations can furthermore submit statements concerning the policy pursued by a Party in accordance with Part II.

3. On the basis of the reports specified in paragraph 1 and the information mentioned in paragraph 2, the committee of experts shall prepare a report for the Committee of Ministers. This report shall be accompanied by the comments which the Parties have been requested to make and may be made public by the Committee of Ministers.

4. The report specified in paragraph 3 shall contain in particular the proposals of the committee of experts to the Committee of Ministers for the preparation of such recommendations of the latter body to one or more of the Parties as may be required.

5. The Secretary General of the Council of Europe shall make a two-yearly detailed report to the Parliamentary Assembly on the application of the Charter.

Article 17

Committee of experts

1. The committee of experts shall be composed of one member per Party, appointed by the Committee of Ministers from a list of individuals of the highest integrity and recognised competence in the matters dealt with in the Charter, who shall be nominated by the Party concerned.
2. Members of the committee shall be appointed for a period of six years and shall be eligible for reappointment. A member who is unable to complete a term of office shall be replaced in accordance with the procedure laid down in paragraph 1, and the replacing member shall complete his predecessor's term of office.
3. The committee of experts shall adopt rules of procedure. Its secretarial services shall be provided by the Secretary General of the Council of Europe.

Part V

FINAL PROVISIONS

Article 18

This Charter shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 19

1. This Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which five member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Charter in accordance with the provisions of Article 18.
2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 20

1. After the entry into force of this Charter, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council of Europe to accede to this Charter.
2. In respect of any acceding State, the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 21

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more reservations to paragraphs 2 to 5 of Article 7 of this Charter. No other reservation may be made.

2. Any Contracting State which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 22

1. Any Party may at any time denounce this Charter by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 23

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Charter of:
a) any signature;
b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
c) any date of entry into force of this Charter in accordance with Articles 19 and 20;
d) any notification received in application of the provisions of Article 3, paragraph 2;
e) any other act, notification or communication relating to this Charter.
In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Charter.
Done at Strasbourg, this 5th day of November 1992, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Charter.

A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája

Preambulum

Az Európa Tanácsnak a jelen Kartát aláíró tagállamai,
figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja a tagjai közötti mind szorosabb egység létrehozása, különösen a közös örökségüket alkotó eszmények és elvek védelme és elősegítése végett,
figyelembe véve, hogy Európa történelmi regionális vagy kisebbségi nyelveinek – amelyek közül néhányat az esetleges eltűnés veszélye fenyeget – védelme hozzájárul Európa kulturális gazdagságának és hagyományainak megóvásához és fejlesztéséhez,
figyelembe véve, hogy valamely regionális vagy kisebbségi nyelv magánéleti és közéleti gyakorlásának joga az Egyesült Nemzeteknek a Polgári és Politikai Jogokról szóló Nemzetközi Egyezségokmányában foglalt elveknek megfelelően és az Európa Tanácsnak az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló Egyezménye szellemében elidegeníthetetlen jog,
tekintettel az EBEÉ keretei között végzett munkára, különösen az 1975. évi Helsinki Záróokmányra és az 1990. évi Koppenhágai Találkozó dokumentumára,
hangsúlyozva a kulturális kölcsönhatás és a többnyelvűség értékét, és tekintettel arra, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelvek védelme és támogatása nem történhet a hivatalos nyelvek és azok megtanulása szükségességének a hátrányára,

tudatában annak, hogy Európa különböző országaiban és régióiban a regionális vagy kisebbségi nyelvek védelme és fejlesztése fontos hozzájárulás egy olyan Európa felépítéséhez, amely a nemzeti szuverenitás és a területi integritás keretei között a demokrácia és a kulturális sokrétűség elvein alapul,

figyelembe véve az európai országok különböző régióiban létező sajátos feltételeket és történelmi hagyományokat,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Cikk

Meghatározások

A jelen Karta vonatkozásában:

a) „regionális vagy kisebbségi nyelvek” kifejezés alatt azon nyelvek értendők,

(i) amelyeket valamely állam adott területén az állam olyan polgárai hagyományosan használnak, akik az állam fennmaradó népességénél számszerűen kisebb csoportot alkotnak, és

(ii) amelyek különböznek ezen állam hivatalos nyelvétől/nyelveitől,

azonban ez nem foglalja magába sem az állam hivatalos nyelvének/nyelveinek dialektusait, sem a bevándorlók nyelveit;

b) a „regionális vagy kisebbségi nyelv használatának területén” az a földrajzi körzet értendő, ahol ez a nyelv olyan számú személy kifejezési eszköze, amely indokolja a jelen Karta által előírt különböző védelmi és ösztönző intézkedések meghozatalát;

c) a „területhez nem köthető nyelveken” az állam polgárai által beszélt olyan nyelvek értendők, amelyek különböznek az állam lakosságának többi része által beszélt nyelvtől vagy nyelvektől, de amelyeket, bár az állam területén hagyományosan beszélik, nem lehet egy külön földrajzi körzethez kapcsolni.

2. Cikk

Kötelezettségvállalások

1. Mindegyik Fél vállalja, hogy a II. Rész rendelkezéseit valamennyi, a területén használt és az 1. Cikk definícióinak megfelelő regionális vagy kisebbségi nyelvre alkalmazza.

2. Minden Fél a 3. Cikknek megfelelően a megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás időpontjában megjelölt minden nyelv kapcsán vállalja, hogy a jelen Karta III. Részének rendelkezései közül legkevesebb harmincöt bekezdést vagy pontot alkalmaz, éspedig legalább hármat-hármat a 8. és 12. Cikkből és egyet-egyet a 9., 10., 11. és 13. Cikkből.

3. Cikk

Gyakorlati intézkedések

1. Minden Szerződő Állam megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratában megjelöl minden olyan regionális vagy kisebbségi nyelvet, illetve területe egészén vagy annak részén kevésbé elterjedt hivatalos nyelvet, amelyekre a 2. Cikk 2. bekezdésének megfelelően kiválasztott bekezdéseket alkalmazzák.

2. Minden Fél, bármely későbbi időpontban értesítheti a Főtitkárt, hogy a Karta bármely más, a megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratában meg nem jelölt bekezdéseinek rendelkezéseiből fakadó kötelezettségeket elvállalja, továbbá, hogy a jelen cikk 1. bekezdését más regionális vagy kisebbségi nyelvekre, illetve más, területének egészén vagy annak részén kevésbé elterjedt hivatalos nyelvekre is alkalmazza.

3. Az előző bekezdés szerinti kötelezettségvállalások a megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás elválaszthatatlan részét képezik, és közlésük időpontjától ugyanolyan joghatást váltanak ki.

4. Cikk

A fennálló védelmi rendszerek

1. A jelen Karta egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely korlátozza, vagy lerontja az Emberi Jogok Európai Egyezménye által biztosított jogokat.

2. A jelen Karta rendelkezései nem érintik azoknak a valamely Fél területén létező, illetve megfelelő kétoldalú vagy sokoldalú nemzetközi megállapodások által előírt rendelkezéseknek az érvényét, amelyek a regionális vagy kisebbségi nyelvek helyzetét vagy a kisebbségekhez tartozó személyek jogi státusát kedvezőbben szabályozzák.

5. Cikk

Fennálló kötelezettségek

A jelen Kartában semmi sem lehet oly módon értelmezhető, mintha az feljogosítana bármely olyan tevékenység kezdeményezésére vagy lépés megtételére, amely sérti az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljait vagy egyéb nemzetközi jogi kötelezettségeket, ideértve az államok szuverenitásának és területi integritásának elvét.

6. Cikk

Tájékoztatás

A Felek gondoskodnak arról, hogy az érintett hatóságok, szervezetek és személyek a jelen Karta által létesített jogokról és kötelezettségekről tájékoztatást kapjanak.

II. Rész

A 2. CIKK 1. BEKEZDÉSÉNEK MEGFELELŐEN KÖVETETT CÉLOK ÉS ELVEK

7. Cikk

Célok és elvek

1. A Felek a regionális vagy kisebbségi nyelvek vonatkozásában azokon a területeken, ahol ezeket a nyelveket használják, mindegyik nyelv helyzetének megfelelően politikájukat, jogalkotásukat és gyakorlatukat az alábbi célokra és elvekre alapítják:

a) a regionális vagy kisebbségi nyelveknek, mint a kulturális gazdagság kifejezésének az elismerése;

b) minden egyes regionális vagy kisebbségi nyelv földrajzi körzetének tiszteletben tartása annak érdekében, hogy a fennálló vagy később létesítendő közigazgatási felosztás ne képezze e regionális vagy kisebbségi nyelv támogatásának akadályát;

c) a regionális vagy kisebbségi nyelvek megóvása érdekében, azok fejlesztését szolgáló, határozott támogató lépések szükségessége;

d) a regionális vagy kisebbségi nyelveknek a magánéletben és közéletben, szóban és írásban való használatának megkönnyítése és/vagy bátorítása;

e) a jelen Karta által szabályozott területeken, valamely regionális vagy kisebbségi nyelvet használó csoportok és ugyanannak az államnak azonos vagy hasonló nyelvet használó egyéb csoportjai közötti kapcsolatok megőrzése és fejlesztése, valamint az államnak eltérő nyelveket használó egyéb csoportjaival kulturális kapcsolatok létesítése;

f) a regionális vagy kisebbségi nyelvek oktatása és tanulása, megfelelő formáinak és eszközeinek biztosítása minden megfelelő szinten;

g) olyan eszközök biztosítása, melyek lehetővé teszik valamely regionális vagy kisebbségi nyelvet használó körzetben lakók, de e nyelvet nem beszélők számára, hogy amennyiben kívánják, elsajátíthassák e nyelvet;

h) a regionális vagy kisebbségi nyelveknek egyetemeken vagy ezzel egyenértékű intézményekben történő tanulásának és kutatásának támogatása;

i) a jelen Karta által szabályozott területeken a nemzetközi cserék megfelelő formáinak támogatása két vagy több államban azonos vagy hasonló formában használt regionális vagy kisebbségi nyelvek vonatkozásában.

2. A Felek vállalják, hogy ha azt még nem tették volna meg, megszüntetnek minden indokolatlan megkülönböztetést, kizárást, megszorítást vagy előnyben részesítést, amely valamely regionális vagy kisebbségi nyelv használatát érinti, és célja az, hogy e nyelv megőrzésétől vagy fejlesztésétől elbátortalanítson, vagy azt veszélyeztesse. A regionális vagy kisebbségi nyelvek érdekét szolgáló különleges intézkedések meghozatala, melyek célja, hogy az ezeket a nyelveket használók és a lakosság többi része közötti egyenlőség kiteljesedjen, vagy hogy különleges helyzetüket figyelembe vegyék, nem minősül az elterjedtebb nyelveket használókkal szemben hátrányos megkülönböztetésnek.

3. A Felek vállalják, hogy a megfelelő eszközökkel elősegítik az ország összes nyelvi csoportjai közötti kölcsönös megértést, különösen azt, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelvek iránti tisztelet, megértés és tolerancia elvét az országban folyó oktatás és képzés céljai közé foglalják, és a tömegtájékoztatási eszközöket ugyanezen célok követésére bátorítják.

4. A Felek vállalják, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket illető politikájuk kialakítása során figyelembe veszik az ezeket a nyelveket használó csoportok által jelzett szükségleteket és kívánságokat. A Feleket arra bátorítják, ha szükséges, hozzanak létre olyan szerveket, amelyek a regionális vagy kisebbségi nyelveket érintő minden kérdésben tanácsokat adhatnak a hatóságoknak.

5. A Felek vállalják, hogy mutatis mutandis alkalmazzák a fenti 1–4. bekezdéseket a területhez nem köthető nyelvekre. E nyelvek esetében azonban a jelen Karta hatályosulását szolgáló intézkedések természetét és terjedelmét rugalmasan kell meghatározni, figyelembe véve a kérdéses nyelvet használó csoportok szükségleteit és kívánságait, tiszteletben tartva hagyományaikat és jellemzőiket.

III. Rész

A REGIONÁLIS VAGY KISEBBSÉGI NYELVEKNEK
A KÖZÉLETBEN VALÓ HASZNÁLATÁT ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK
A 2. CIKK 2. BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN VÁLLALT KÖTELEZETTSÉGEKKEL
ÖSSZHANGBAN

8. Cikk

Oktatásügy

1. Az oktatásügyet illetően a Felek azokon a területeken, ahol ezeket a nyelveket használják, e nyelvek mindegyike helyzetének megfelelően, és anélkül, hogy az állam hivatalos nyelvének/nyelveinek oktatása hátrányt szenvedne, vállalják, hogy

a) (i) elérhetővé teszik az iskolaelőkészítő oktatást az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(ii) elérhetővé teszik az iskolaelőkészítő oktatás lényegi részét az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(iii) a fenti *(i)–(ii)* szerinti intézkedések valamelyikét legalább azokra a tanulókra alkalmazzák, akiknek családja ezt kívánja, és létszáma elegendőnek minősül, vagy

(iv) amennyiben a közhivataloknak nincs közvetlen hatáskörük az iskolaelőkészítő oktatás tekintetében, elősegítik és/vagy bátorítják a fenti *(i)* és *(iii)* szerinti intézkedések alkalmazását;

b) (i) elérhetővé teszik az általános iskolai oktatást az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(ii) elérhetővé teszik az általános iskola lényegi részét az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(iii) biztosítják, hogy az érintett regionális vagy kisebbségi nyelvek oktatása az általános iskolai tanrend integráns részét képezze, vagy

(iv) a fenti *(i)–(iii)* szerinti intézkedések valamelyikét legalább azokra a tanulókra alkalmazzák, akiknek családja ezt kívánja, és létszáma elegendőnek minősül;

c) (i) elérhetővé teszik a középiskolai oktatást az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(ii) elérhetővé teszik a középiskola lényegi részét az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(iii) biztosítják, hogy az érintett regionális vagy kisebbségi nyelvek oktatása a középiskolai tanrend integráns részét képezze, vagy

(iv) a fenti *(i)–(iii)* szerinti intézkedések valamelyikét legalább azokra a tanulókra alkalmazzák, akik kívánják, vagy adott esetben, akiknek családja kívánja, és létszáma elegendőnek minősül;

d) (i) elérhetővé teszik a szakközépiskolai és szakmunkásképzést az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(ii) elérhetővé teszik a szakközépiskolai és szakmunkásképzés lényegi részét az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(iii) biztosítják, hogy az érintett regionális vagy kisebbségi nyelvek oktatása a szakközépiskolai és szakmunkásképzési tanrend integráns részét képezze, vagy

(iv) a fenti *(i)–(iii)* szerinti intézkedések valamelyikét legalább azokra a tanulókra alkalmazzák, akik kívánják vagy adott esetben, akiknek családja kívánja, és létszáma elegendőnek minősül;

e) (i) elérhetővé teszik az egyetemi és más felsőoktatási képzést az érintett regionális vagy kisebbségi nyelveken, vagy

(ii) megteremtik a feltételeket, hogy e nyelveket, mint egyetemi vagy felsőoktatási tárgyat tanulhassák, vagy

(iii) amennyiben az állam szerepe a felsőoktatási intézményekkel fenntartott kapcsolatrendszerben nem teszi lehetővé az *(i)–(ii)* bekezdések alkalmazását, úgy bátorítják és/vagy engedélyezik a regionális vagy kisebbségi nyelveken folyó egyetemi oktatást, vagy egyéb felsőoktatási intézményben történő tanulást, vagy megteremtik a feltételeket, hogy e nyelveket, mint egyetemi vagy felsőoktatási tárgyat tanulhassák;

f) (i) intézkednek, hogy a felnőttoktatásnak és továbbképzésnek legyenek olyan tanfolyamai, melyek elsősorban vagy teljesen a regionális vagy kisebbségi nyelveken valósulnak meg, vagy

(ii) e nyelveket a felnőttoktatás és a továbbképzés tárgyaiként javasolják, vagy

(iii) amennyiben a közhatóságoknak nincs közvetlen hatáskörük a felnőttoktatásban, úgy előnyben részesítik és/vagy bátorítják e nyelvek használatát a felnőttoktatásban és továbbképzésben;

g) intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy biztosítsák annak a történelemnek és kultúrának az oktatását, amelyet a regionális vagy kisebbségi nyelvek hordoznak;

h) biztosítják az oktatók részére a Fél által az *a)–g)* bekezdések közül elfogadottak megvalósításához szükséges alap- és továbbképzést;

i) létrehoznak felügyelő szerve(ke)t a regionális vagy kisebbségi nyelvek oktatásának megteremtésében és fejlesztésében tett intézkedések és elért előrehaladás figyelemmel kísérése és a kérdésekről nyilvánosságra hozandó időszaki jelentések elkészítése céljából.

2. Az oktatásügy vonatkozásában azokban a körzetekben, amelyek nem minősülnek a regionális vagy kisebbségi nyelvek által hagyományosan használt körzetnek, ha azt a regionális vagy kisebbségi nyelvet használók száma indokolja, a Felek vállalják, hogy engedélyezik, bátorítják vagy létrehozzák a regionális vagy kisebbségi nyelven történő oktatást vagy az ilyen nyelvek oktatását valamennyi megfelelő oktatási szinten.

9. Cikk

Igazságszolgáltatás

1. Az olyan igazságszolgáltatási kerületekben, ahol a regionális vagy kisebbségi nyelvet használó személyek száma az alábbi intézkedések megtételét indokolja, a Felek e nyelvek mindegyike helyzetének megfelelően, és azzal a feltétellel, hogy a jelen bekezdés által nyújtott lehetőségek kihasználását nem minősíti a bíró az igazságszolgáltatás rendes ügymenetét akadályozónak, vállalják, hogy

a) büntetőeljárásokban:

(i) biztosítják, hogy az igazságszolgáltatási hatóságok az egyik fél kérelmére az eljárást a regionális vagy kisebbségi nyelveken folytassák, és/vagy

(ii) garantálják a vádlott jogát, hogy saját regionális vagy kisebbségi nyelvét használja, és/vagy

(iii) biztosítják, hogy az indítványok, az írásos és szóbeli bizonyítékok ne minősülhessenek pusztán azon az alapon elfogadhatatlanoknak, hogy regionális vagy kisebbségi nyelven készültek, és/vagy

(iv) az igazságszolgáltatási eljáráshoz kapcsolódó okmányokat kérelemre a regionális vagy kisebbségi nyelveken is kiállítják, ha szükséges, tolmácsok és fordítások igénybevételével úgy, hogy az ne jelentsen az érdekelteknek külön költséget;

b) polgári eljárásokban:

(i) biztosítják, hogy az igazságszolgáltatási hatóságok, az egyik fél kérésére az eljárást a regionális vagy kisebbségi nyelveken folytassák, és/vagy

(ii) megengedik, hogy amennyiben egy peres félnek személyesen kell megjelennie a bíróság előtt, úgy ott saját regionális vagy kisebbségi nyelvét használja anélkül, hogy az számára külön költséget jelentsen, és/vagy

(iii) megengedik a regionális vagy kisebbségi nyelven készült dokumentumok és bizonyítékok benyújtását, ha szükséges tolmácsok és fordítások segítségével;

c) a közigazgatási ügyekben illetékes igazságszolgáltatási szervek előtti eljárásokban:

(i) biztosítják, hogy az igazságszolgáltatási szervek, az egyik fél kérésére az eljárást a regionális vagy kisebbségi nyelveken folytassák, és/vagy

(ii) megengedik, hogy amennyiben egy peres félnek személyesen kell megjelennie az igazságszolgáltatási szerv előtt, úgy ott saját regionális vagy kisebbségi nyelvét használja anélkül, hogy az számára külön költséget jelentene, és/vagy

(iii) megengedik regionális vagy kisebbségi nyelveken készült dokumentumok és bizonyítékok benyújtását, ha szükséges, tolmácsok és fordítások segítségével;

d) intézkednek, hogy a fenti *b)–c)* bekezdések *(i)* és *(iii)* pontjainak végrehajtása, valamint a tolmácsok és fordítások esetleges alkalmazása az érdekeltek számára ne jelentsen többletköltséget.

2. A Felek vállalják, hogy

a) nem minősítik érvénytelennek az államban készült jogi okmányokat pusztán azon az alapon, hogy egy regionális vagy kisebbségi nyelven íródtak; vagy

b) nem minősítik a Felek között érvénytelennek az országban készült jogi okmányokat pusztán azon az alapon, hogy egy regionális vagy kisebbségi nyelven készültek, és biztosítják, hogy azok az érdekelt, de e nyelvet nem beszélő harmadik Féllel szemben is felhívhatók legyenek, azzal a feltétellel, hogy az okmány tartalmát az azt felhívni kívánó(k) velük megismerteti(k); vagy

c) nem minősítik a felek között érvénytelennek az országban készült jogi okmányokat pusztán azon az alapon, hogy egy regionális vagy kisebbségi nyelven készültek.

3. A Felek vállalják, hogy kisebbségi vagy regionális nyelveken hozzáférhetővé teszik a legfontosabb állami törvényszövegeket, valamint azokat, amelyek különösen érintik e nyelvek használóit, feltéve, hogy e szövegek másként nem hozzáférhetők.

10. Cikk

Közigazgatási hatóságok és közszolgálati szervek

1. Az állam azon közigazgatási kerületein, ahol a regionális vagy kisebbségi nyelvet használó személyek száma az alábbi intézkedéseket indokolja, a Felek a nyelvek mindegyike helyzetének megfelelően, abban a mértékben, ahogy az ésszerűen lehetséges, vállalják, hogy

a) (i) gondoskodnak arról, hogy a közigazgatási hatóságok a regionális vagy kisebbségi nyelveket használják, vagy

(ii) gondoskodnak arról, hogy a közösséggel kapcsolatban álló tisztviselőik a regionális vagy kisebbségi nyelveket használják azokkal a személyekkel fennálló kapcsolataikban, akik hozzájuk ezeken a nyelveken fordulnak, vagy

(iii) gondoskodnak arról, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók szóbeli és írásbeli kérelmeket ezeken a nyelveken nyújthassanak be, és választ is ezeken a nyelveken kapjanak, vagy

(iv) gondoskodnak arról, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók írásbeli és szóbeli kérelmeket ezeken a nyelveken nyújthassanak be, vagy

(v) gondoskodnak arról, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók jogérvényesen nyújthassanak be ilyen nyelvű dokumentumot;

b) széles körben használt közigazgatási szövegeket és formanyomtatványokat a lakosság számára, regionális vagy kisebbségi nyelveken, illetve kétnyelvű változatokban tesznek közzé;

c) megengedik, hogy a közigazgatási hatóságok dokumentumokat regionális vagy kisebbségi nyelven készítsenek.

2. Azon helyi és regionális hatóságokat illetően, melyek területén a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók száma az alábbi intézkedéseket indokolja, a Felek vállalják, hogy megengedik és/vagy bátorítják:

a) a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát a regionális vagy helyi közigazgatásban;

b) a regionális vagy kisebbségi nyelveket használóknak azt a lehetőséget, hogy szóbeli vagy írásbeli kérelmeket ezeken a nyelveken nyújthassanak be;

c) a regionális testületek hivatalos dokumentumaikat a regionális vagy kisebbségi nyelveken is közzétegyék;

d) a helyi testületek dokumentumaikat a regionális vagy kisebbségi nyelveken is közzétegyék;

e) hogy a regionális testületek közgyűlési vitáiban a regionális vagy kisebbségi nyelveket használják, ami azonban nem zárja ki az állam hivatalos nyelvének/nyelveinek használatát;

f) hogy a helyi testületek közgyűlési vitáiban a regionális vagy kisebbségi nyelveket használják, ami azonban nem zárja ki az állam hivatalos nyelvének/nyelveinek használatát;

g) a helyneveknél a regionális vagy kisebbségi nyelveken hagyományos és helyes formák használatát vagy elfogadását, ha szükséges a hivatalos nyelv(ek) szerinti elnevezésekkel együttesen használva.

3. A közigazgatási hatóságok vagy az ő nevükben tevékenykedő más személyek által működtetett közszolgálati szerveket illetően a Szerződő Felek a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatának területein e nyelvek mindegyike helyzetének megfelelően, abban a mértékben, ahogyan az ésszerűen lehetséges, vállalják, hogy

a) gondoskodnak arról, hogy használják a regionális vagy kisebbségi nyelveket a szolgáltatások nyújtásakor; vagy

b) megengedik a regionális vagy kisebbségi nyelveket használóknak, hogy kérelmet ezeken a nyelveken terjesszenek elő, és úgy is kapjanak rá választ; vagy

c) megengedik a regionális vagy kisebbségi nyelveket használóknak, hogy kérelmet ezeken a nyelveken terjesszenek elő.

4. Az 1–3. bekezdések közül általuk elfogadott rendelkezések végrehajtására tekintettel a Felek vállalják, hogy az alábbi intézkedések közül egyet vagy többet meghoznak:

a) az esetleges szükséges fordítás vagy tolmácsolás;

b) elegendő számú köztisztviselő és más közalkalmazott foglalkoztatása, és ha szükséges, képzése;

c) azoknak az igényeknek a lehetséges mértékű kielégítése, melyek arra irányulnak, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatának területein a regionális vagy kisebbségi nyelvet ismerő köztisztviselőket nevezzenek ki.

5. A Felek vállalják, hogy megengedik a családneveknek az érdekeltek kérésére a regionális vagy kisebbségi nyelveken történő használatát és felvételét.

11. Cikk

Tömegtájékoztatási eszközök

1. A regionális vagy kisebbségi nyelvek használói számára, e nyelvek használatának területein, és e nyelvek mindegyike helyzetének megfelelően, abban a mértékben, ahogy a közhivatalok közvetlen vagy közvetett módon hatáskörrel, hatósági jogkörrel vagy szereppel bírnak e területen, és tiszteletben tartva a tömegtájékoztatási eszközök függetlenségének és autonómiájának elveit, a Felek vállalják, hogy

a) abban a mértékben, ahogy a rádió és televízió közszolgálatot lát el

(i) biztosítják legalább egy-egy, a regionális vagy kisebbségi nyelveken sugárzó rádióállomás és televíziós csatorna létesítését, vagy
(ii) bátorítják és/vagy megkönnyítik legalább egy-egy, a regionális vagy kisebbségi nyelveken sugárzó rádióállomás és televíziós csatorna létesítését, vagy
(iii) megteszik a megfelelő intézkedéseket, hogy a műsorszórók regionális vagy kisebbségi nyelveken készült műsorokat is programjukba iktassanak;
b) (i) bátorítják és/vagy megkönnyítik legalább egy, a regionális vagy kisebbségi nyelveken sugárzó rádióállomás létesítését, vagy
(ii) bátorítják és/vagy megkönnyítik regionális vagy kisebbségi nyelven készült rádióműsorok rendszeres sugárzását;
c) (i) bátorítják és/vagy megkönnyítik legalább egy, a regionális vagy kisebbségi nyelveken sugárzó televíziós csatorna létesítését, vagy
(ii) bátorítják és/vagy megkönnyítik regionális vagy kisebbségi nyelveken készült televízió-műsorok rendszeres sugárzását;
d) bátorítják és/vagy megkönnyítik regionális vagy kisebbségi nyelvű audiovizuális műalkotások készítését és terjesztését;
e) (i) bátorítják és/vagy megkönnyítik legalább egy, regionális vagy kisebbségi nyelveket használó sajtóorgánum létesítését és/vagy fenntartását, vagy
(ii) bátorítják és/vagy megkönnyítik regionális vagy kisebbségi nyelveken készült sajtócikkek rendszeres közlését;
f) (i) ha jogszabály lehetővé teszi általában a tömegtájékoztatás pénzügyi támogatását, fedezik a regionális vagy kisebbségi nyelveket használó tömegtájékoztatási eszközök többletköltségeit, vagy
(ii) kiterjesztik a létező pénzügyi támogatási intézkedéseket a regionális vagy kisebbségi nyelvű audiovizuális műalkotásokra;
g) támogatják regionális vagy kisebbségi nyelveket használó tömegtájékoztatási eszközök számára újságíróknak és egyéb személyzetnek a képzését.

2. A Felek vállalják, hogy biztosítják a szomszédos országokból egy regionális vagy kisebbségi nyelvvel azonos vagy hasonló nyelven készült rádió- és televízióadások közvetlen vételének szabadságát, és nem támasztanak akadályt a szomszéd országok ilyen nyelvű rádió- és televízióadásainak továbbsugárzása elé. Ezen túlmenően gondoskodnak arról, hogy egy regionális vagy kisebbségi nyelvvel azonos vagy ahhoz hasonló nyelven gyakorolt szólásszabadság és az információáramlás szabadsága elé az írott sajtót illetően semminemű korlátozás ne tétessék. Fent említett szabadságjogok gyakorlása, mivel az kötelezettségeket és felelősséget is tartalmaz, a nemzetbiztonság, a területi integritás vagy a közbiztonság, a közrend védelme és a bűncselekmények elkövetésének megakadályozása, az egészség vagy a közerkölcs védelme, mások jó hírnevének és jogainak védelme, bizalmas jellegű információk kiszivárgásának megakadályozása, vagy az igazságszolgáltatás tekintélye és pártatlanságának biztosítása érdekében a törvény által előírt, egy demokratikus társadalomban szükséges eljárási szabályoknak, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak rendelhető alá.

3. A Felek gondoskodnak arról, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók érdekeit képviseltessék, vagy vegyék tekintetbe a törvényeknek megfelelően esetleg létrehozott, a tömegtájékoztatási eszközök szabadságát és pluralizmusát garantáló testületekben.

12. Cikk

Kulturális tevékenység és kulturális létesítmények

1. A kulturális tevékenységre és a kulturális létesítményekre – különösen a könyvtárakra, videotékákra, kulturális központokra, múzeumokra, archívumokra, akadémiákra, színházakra és filmszínházakra, valamint irodalmi és filmművészeti alkotásokra, a nép kulturális önkifejezésére, fesztiválokra és – ideértve egyebek között az új technológiák használatát – a kulturális iparra vonatkozóan, azokon a területeken, ahol e nyelveket beszélik, és abban a mértékben, ahogy a hatóságoknak ezen a téren hatáskörük, hatósági jogkörük vagy szerepük van, a Felek vállalják, hogy

a) bátorítják a regionális vagy kisebbségi nyelveken történő önkifejezést, valamint az ilyen kezdeményezéseket, és elősegítik az ezeken a nyelveken készült műalkotások megismerésének különböző módjait;

b) támogatják a regionális vagy kisebbségi nyelveken készült műalkotások más nyelveken történő megismerését lehetővé tevő különböző módokat, a fordítások, a szinkronizálás, az utószinkronizálás és a feliratozás segítségével és fejlesztésével;

c) támogatják a más nyelveken készült műalkotások regionális vagy kisebbségi nyelveken történő megismerésének lehetővé tételét, a fordítások, a szinkronizálás, az utószinkronizálás és a feliratozás segítségével és fejlesztésével;

d) gondoskodnak arról, hogy a különböző fajtájú kulturális tevékenységek szervezéséért vagy támogatásáért felelős szervezetek az általuk kezdeményezett vagy támogatott tevékenységeikbe megfelelő mértékben beiktassák a regionális vagy kisebbségi nyelvek vagy kulturák ismeretét és használatát;

e) gondoskodnak arról, hogy a kulturális tevékenységek szervezéséért vagy támogatásáért felelős szervezeteknek olyan személyzet álljon rendelkezésére, amely teljes mértékben ismeri az adott regionális vagy kisebbségi nyelvet, valamint a lakosság többi részének nyelvét/nyelveit;

f) támogatják a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók képviselőinek közvetlen részvételét az eszközök biztosításában és a kulturális programok tervezésében;

g) bátorítják és/vagy megkönnyítik olyan szervezet(ek) létesítését, amely(ek) a regionális vagy kisebbségi nyelveken készült műalkotások gyűjtéséért, rögzítéséért és a közönségnek történő bemutatásáért felelős(ek);

h) ha szükséges, létrehoznak és/vagy támogatnak és finanszíroznak fordítói szolgáltatásokat és terminológiai kutatásokat arra való különös tekintettel, hogy megőrizzék és fejlesszék minden regionális vagy kisebbségi nyelven a kellő közigazgatási, kereskedelmi, gazdasági, társadalmi, technológiai vagy jogi terminológiát.

2. Azokat a területeket illetően, amelyek kívül esnek a regionális vagy kisebbségi nyelvek hagyományos használati területein, a Felek vállalják, hogy az előző bekezdésnek megfelelően megengedik, bátorítják és/vagy biztosítják a megfelelő kulturális tevékenységeket és kulturális létesítményeket, amennyiben azt valamely regionális vagy kisebbségi nyelvet használók száma indokolja.

3. A Felek vállalják, hogy külföldön megvalósuló kulturális politikájukban kellő helyet biztosítanak a regionális vagy kisebbségi nyelveknek és annak a kultúrának, amelyet e nyelvek hordoznak.

13. Cikk

Gazdasági és társadalmi élet

1. A gazdasági és társadalmi tevékenységeket illetően, a Felek az ország egészére nézve vállalják, hogy

a) kiiktatnak jogalkotásukból minden olyan rendelkezést, mely igazolható okok nélkül tiltja vagy korlátozza a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát a gazdasági vagy társadalmi élet dokumentumaiban, különösen a munkaszerződésekben és az olyan technikai dokumentumokban mint a termékek és felszerelések használati útmutatói;

b) megtiltják, hogy a vállalatok belső szabályzataiba és a magánokiratokba, legalábbis amelyek az azonos nyelvet beszélők között jöttek létre, a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát kizáró vagy korlátozó cikkek kerüljenek;

c) fellépnek az olyan gyakorlattal szemben, mely elbátortalanít a regionális vagy kisebbségi nyelveknek a gazdasági vagy társadalmi tevékenységek keretei között történő használatától;

d) a fenti pontokban jelzettektől eltérő módokon megkönnyítik és/vagy bátorítják a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát.

2. A gazdasági és társadalmi tevékenység tekintetében, a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatának területein, abban a terjedelemben, ahogy a hatóságok hatáskörrel bírnak, és az ésszerűen lehetséges mértékben, a Felek vállalják, hogy

a) pénzügyi és bankügyi szabályzataikban meghatározzák azokat a részletszabályokat, melyek lehetővé teszik a kereskedelmi szokásokkal összhangban, a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát a fizetési utalványokon (csekkek, váltók stb.) vagy egyéb pénzügyi okmányokon, illetve adott esetben gondoskodnak az ilyen rendelkezések megvalósításáról;

b) a közvetlen ellenőrzésük alá tartozó gazdasági és társadalmi szektorokban (közszektor) a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát bátorító tevékenységet folytatnak;

c) gondoskodnak arról, hogy az olyan létesítmények mint a kórházak, nyugdíjasházak, otthonok, lehetőséget biztosítsanak arra, hogy az egészségügyi, életkori vagy egyéb okból gondozásra szorulókat regionális vagy kisebbségi nyelvükön fogadják és kezeljék;

d) megfelelő módon gondoskodnak arról, hogy a biztonsági felhívásokat a regionális vagy kisebbségi nyelveken is megfogalmazzák;

e) regionális vagy kisebbségi nyelveken is hozzáférhetővé teszik a fogyasztók jogait érintő, az illetékes hatóságok által adott információkat.

14. Cikk

Határokon túli cserekapcsolatok

A Felek vállalják, hogy

a) olyan módon alkalmazzák a létező és olyan államokkal szemben fennálló kötelezettséget tartalmazó két- és többoldalú megállapodásokat, ahol ugyanazt a nyelvet azonos vagy hasonló formában használják, vagy – ha szükséges – olyanok megkötésére törekednek, hogy azok segítsék elő az érintett államokban élő, azonos nyelvet használók közötti kapcsolatokat a kultúra, az oktatás, az információ, a szakképzés és a továbbképzés területén;

b) a regionális vagy kisebbségi nyelvek érdekében megkönnyítik és/vagy támogatják a határokon túli együttműködést, különösen annak a területnek a regionális vagy helyi szervei közötti együttműködést, ahol ugyanazt a nyelvet azonos vagy hasonló formában használják.

IV. Rész

A KARTA VÉGREHAJTÁSA

15. Cikk

Időszaki jelentések

1. A Felek, a Miniszteri Bizottság által később meghatározandó formában, rendszeres időszakonként jelentést nyújtanak be az Európa Tanács Főtitkárának a jelen Karta II. Részének megfelelően követett politikájukról és a III. Rész elfogadott rendelkezéseinek végrehajtására tett intézkedéseikről. Az első jelentést a Kartának az illető állam tekintetében történt hatálybalépését követő egy éven belül, majd a többi jelentést az első jelentést követően háromévenként kell benyújtani.
2. A Felek nyilvánosságra hozzák jelentéseiket.

16. Cikk

A jelentések megvizsgálása

1. Az Európa Tanács Főtitkárának a 15. Cikk szerint benyújtott jelentéseket a 17. Cikknek megfelelően létrehozott szakértői bizottság vizsgálja meg.
2. Valamely aláíró Fél országában jogszerűen létesült testületek vagy egyesületek felhívhatják a szakértői bizottság figyelmét ezen aláíró Félnek a jelen Karta III. Része értelmében vállalt kötelezettségeit illető kérdésekre. Az érdekelt Féllel történt konzultáció után a szakértői bizottság ezeket az információkat a jelen cikk 3. bekezdésében említett jelentés elkészítése során figyelembe veheti. Ezek a testületek vagy egyesületek az aláíró Félnek, a II. Részben foglaltak értelmében követett politikájára vonatkozó nyilatkozatokat is beterjeszthetnek.
3. Az 1. bekezdésben jelzett jelentések és a 2. bekezdésben jelzett információk alapján a szakértői bizottság a Miniszteri Bizottság számára jelentést készít. A jelentéshez mellékelik a Felek megjegyzéseit, amelyek megtételére őket felkérik, és a jelentést nyilvánosságra hozhatják.
4. A 3. bekezdésben jelzett jelentés tartalmazza különösen a szakértői bizottságnak a Miniszteri Bizottsághoz címzett javaslatait, ez utóbbi testület által, egy vagy több Félhez szükség szerint intézendő ajánlás előkészítésére.
5. Az Európa Tanács Főtitkára a Karta végrehajtásáról a Parlamenti Közgyűlésnek részletes, kétévenkénti jelentést készít.

17. Cikk

Szakértői bizottság

1. A szakértői bizottság részes Felenként egy-egy tagból áll, akiket az érintett állam által ajánlott, köztiszteletben álló és a Karta által szabályozott kérdésekben elismert szaktekintélyek listájáról a Miniszteri Bizottság nevez ki.
2. A bizottság tagjait hat évre nevezik ki, és megbízásuk megújítható. Ha valamelyik tag megbízatásának nem tud eleget tenni, helyét az 1. bekezdésben foglalt eljárásnak megfelelően töltik be, és a kinevezett utód tisztségét elődje hivatalviselési idejének hátralévő időszakában viseli.
3. A szakértői bizottság maga állapítja meg eljárási szabályait, Titkárságát az Európa Tanács Főtitkára biztosítja.

V. Rész

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. Cikk

A jelen Karta az Európa Tanács tagállamai számára áll nyitva aláírásra, megerősítést, elfogadást vagy jóváhagyást igényel. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az Európa Tanács Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

19. Cikk

1. A jelen Karta az azt követő harmadik hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor öt állam kifejezte az Európa Tanács Főtitkárának, hogy a 18. Cikk rendelkezéseinek megfelelően a Kartát magára nézve kötelezőnek ismerte el.
2. Minden olyan állam vonatkozásában, amely később fejezi ki arra irányuló beleegyezését, hogy a Kartát magára nézve kötelezőnek ismerje el, a Karta a megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat letétbe helyezését követő harmadik hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba.

20. Cikk

1. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a jelen Karta hatálybalépését követően a Kartához történő csatlakozásra bármely olyan államot meghívhat, amely nem tagja az Európa Tanácsnak.
2. A Karta minden csatlakozó állam vonatkozásában a csatlakozási okiratnak az Európa Tanács Főtitkáránál történő letétbe helyezését követő harmadik hónap lejárta utáni hónap első napján lép hatályba.

21. Cikk

1. Minden állam, az aláírás vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésének időpontjában a jelen Karta 7. Cikkének 2–5. bekezdéseihez egy vagy több fenntartást tehet. Semmilyen más fenntartás nem megengedett.
2. Minden, az előző bekezdés szerint fenntartást tevő állam azt egészben vagy részben, az Európa Tanács Főtitkárához intézett értesítéssel visszavonhatja. A visszavonás az értesítésnek a Főtitkár által történt kézhezvételétől fogva válik hatályossá.

22. Cikk

1. Minden állam, bármely időpontban a jelen Kartát az Európa Tanács Főtitkárához intézett értesítéssel felmondhatja.
2. A felmondás az értesítésnek a Főtitkár által történt kézhezvételétől számított hat hónapos időszak leteltét követő hónap első napján válik hatályossá.

23. Cikk

Az Európa Tanács Főtitkára értesíti a Tanács államait és a jelen Kartához csatlakozó minden államot:
a) minden aláírásról;
b) minden megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezéséről;
c) a jelen Kartának a 19–20. Cikkek szerinti hatálybalépésének minden időpontjáról;
d) minden, a jelen Kartát érintő okiratról, értesítésről vagy közlésről.
Fentiek hiteléül a kellő módon meghatalmazott alulírottak aláírták a jelen Kartát.
Készült Strasbourgban, az 1992. évi november hó 5. napján, angol és francia nyelven, egyetlen példányban, melyet az Európa Tanács levéltárában kell elhelyezni. Mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Az Európa Tanács Főtitkára az Európa Tanács valamennyi tagállama és a jelen Kartához csatlakozásra meghívott minden állam részére hiteles másolatot küld.”

3. § A Magyar Köztársaság Kormánya az Országgyűlés felhatalmazása alapján a Karta megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezésekor a Karta 2. Cikk 2. pontja szerint a horvát, német, román, szerb, szlovák és szlovén nyelvek vonatkozásában az alábbi kötelezettségeket vállalta:

„8. Cikk
1. *a) (iv)*
b) (iv)
c) (iv)
d) (iv)
e) (iii)
f) (iii)
g)
h)
i)
2.
9. Cikk
1. *a) (ii), (iii), (iv)*
b) (ii), (iii)
c) (ii), (iii)
2. a), b), c)
10. Cikk
1. a) (v)
c)
2. *b), e), f), g)*
3. c)
4. *a), c)*
5.
11. Cikk
1. *a) (iii)*
b) (ii)
c) (ii)
e) (i)
f) (i)
g)
3.
12. Cikk
1. *a), b), c), f), g)*
2.
3.
13. Cikk
1. *a)*
14. Cikk
1. *a), b)*”

3/A. §[1] A Magyar Köztársaság Kormánya az Országgyűlés felhatalmazása alapján a Karta 2. Cikk 2. bekezdése szerint a romani nyelv vonatkozásában az alábbi kötelezettségeket vállalta:

8. Cikk
1. *a) (iii)*
b) (iv)
c) (iv)
d) (iv)
e) (iii)

1 Beiktatta: 2008. évi XLIII. törvény 4. §. Hatályos: a törvénnyel kihirdetett Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája 3. Cikk 3. bekezdésében meghatározott időponttól, 2008. VI. 28-tól. Lásd: 3/2009. (I. 10.) KüM határozat.

f) (iii)
g)
h)
i)
2.

9. Cikk
1. *a) (ii), (iii), (iv)*
b) (ii), (iii)
c) (ii), (iii)
2. *c)*

10. Cikk
1. *a) (iv)*
b)
c)
2. *b), e), f), g)*
3. *c)*
4. *a), c)*

11. Cikk
1. *a) (ii)*
b) (ii)
c) (ii)
d)
e) (ii)
f) (ii)
g)
3.

12. Cikk
1. *a), b), c), d), f), g)*
2.
3.

13. Cikk
1. *a), c)*
2. *c)*

14. Cikk
a), b)

3/B. §[1] A Magyar Köztársaság Kormánya az Országgyűlés felhatalmazása alapján a Karta 2. Cikk 2. bekezdése szerint a beás nyelv vonatkozásában az alábbi kötelezettségeket vállalta:

8. Cikk
1. *a) (iv)*
b) (iv)
c) (iv)
d) (iv)
e) (iii)
f) (iii)

1 Beiktatta: 2008. évi XLIII. törvény 4. §. Hatályos: a törvénnyel kihirdetett Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája 3. Cikk 3. bekezdésében meghatározott időponttól, 2008. VI. 28-tól. Lásd: 3/2009. (I. 10.) KüM határozat.

g)
h)
i)
2.

9. Cikk
1. *a) (ii), (iii), (iv)*
b) (ii), (iii)
c) (ii), (iii)
2. *c)*

10. Cikk
1. *a) (v)*
c)
2. *b), e), f), g)*
3. *c)*
4. *a), c)*

11. Cikk
1. *a) (iii)*
b) (ii)
c) (ii)
e) (ii)
f) (i)
g)
3.

12. Cikk
1. *a), b), c), d), f), g)*
2.
3.

13. Cikk
1. *a)*
2. *c)*

14. Cikk
a), b)

4. § (1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. A Kartát 1998. március 1. napjától kell alkalmazni.

(2) A Karta végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.

TARTALOMJEGYZÉK

1999. évi XL. törvény ---- 1
a Strasbourgban, 1992. november 5-én létrehozott Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának kihirdetéséről ---- 1
„EUROPEAN CHARTER FOR REGIONAL OR MINORITY LANGUAGES ---- 1
Preamble ---- 1
Part I ---- 1
GENERAL PROVISIONS ---- 1
Article 1 ---- 1
Definitions ---- 2
Article 2 ---- 2
Undertakings ---- 2
Article 3 ---- 2
Practical arrangements ---- 2
Article 4 ---- 2
Existing regimes of protection ---- 3
Article 5 ---- 3
Existing obligations ---- 3
Article 6 ---- 3
Information ---- 3
PART II ---- 3
OBJECTIVES AND PRINCIPLES PURSUED IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 2, PARAGRAPH 1 ---- 3
Article 7 ---- 3
Objectives and principles ---- 3
Part III ---- 4
MEASURES TO PROMOTE THE USE OF REGIONAL OR MINORITY LANGUAGES IN PUBLIC LIFE IN ACCORDANCE WITH THE UNDERTAKINGS ENTERED INTO UNDER ARTICLE 2, PARAGRAPH 2 ---- 4
Article 8 ---- 4
Education ---- 4
Article 9 ---- 6
Judicial authorities ---- 6
Article 10 ---- 7
Administrative authorities and public services ---- 7
Article 11 ---- 8
Media ---- 8
Article 12 ---- 9
Cultural activities and facilities ---- 9
Article 13 ---- 10
Economic and social life ---- 10

Article 14 ---- 10
Transfrontier exchanges ---- 10
Part IV ---- 11
APPLICATION OF THE CHARTER ---- 11
Article 15 ---- 11
Periodical reports ---- 11
Article 16 ---- 11
Examination of the reports ---- 11
Article 17 ---- 12
Committee of experts ---- 12
Part V ---- 12
FINAL PROVISIONS ---- 12
Article 18 ---- 12
Article 19 ---- 12
Article 20 ---- 12
Article 21 ---- 12
Article 22 ---- 13
Article 23 ---- 13
A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája ---- 13
Preambulum ---- 13
I. Rész ---- 14
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ---- 14
1. Cikk ---- 14
Meghatározások ---- 14
2. Cikk ---- 14
Kötelezettségvállalások ---- 14
3. Cikk ---- 14
Gyakorlati intézkedések ---- 14
4. Cikk ---- 15
A fennálló védelmi rendszerek ---- 15
5. Cikk ---- 15
Fennálló kötelezettségek ---- 15
6. Cikk ---- 15
Tájékoztatás ---- 15
II. Rész ---- 15
A 2. CIKK 1. BEKEZDÉSÉNEK MEGFELELŐEN KÖVETETT CÉLOK ÉS ELVEK ---- 15
7. Cikk ---- 15
Célok és elvek ---- 16
III. Rész ---- 17
A REGIONÁLIS VAGY KISEBBSÉGI NYELVEKNEK A KÖZÉLETBEN VALÓ HASZNÁLATÁT ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK A 2. CIKK 2. BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN VÁLLALT KÖTELEZETTSÉGEKKEL ÖSSZHANGBAN ---- 17
8. Cikk ---- 17

Oktatásügy ---- 17
9. Cikk ---- 18
Igazságszolgáltatás ---- 18
10. Cikk ---- 19
Közigazgatási hatóságok és közszolgálati szervek ---- 19
11. Cikk ---- 20
Tömegtájékoztatási eszközök ---- 20
12. Cikk ---- 21
Kulturális tevékenység és kulturális létesítmények ---- 21
13. Cikk ---- 22
Gazdasági és társadalmi élet ---- 22
14. Cikk ---- 23
Határokon túli cserekapcsolatok ---- 23
IV. Rész ---- 23
A KARTA VÉGREHAJTÁSA ---- 23
15. Cikk ---- 23
Időszaki jelentések ---- 23
16. Cikk ---- 24
A jelentések megvizsgálása ---- 24
17. Cikk ---- 24
Szakértői bizottság ---- 24
V. Rész ---- 24
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 24
18. Cikk ---- 24
19. Cikk ---- 25
20. Cikk ---- 25
21. Cikk ---- 25
22. Cikk ---- 25
23. Cikk ---- 25